

รายงานฉบับสมบูรณ์

แผนงาน

โครงการ การติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยอุตสาหกรรม
การท่องเที่ยวและบริการ ปี 2555
เพื่อการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัย ปี 2556 – 2559

Monitoring and Evaluating Tourism and Service
Industry Research Projects, of 2012 Fiscal Year for
Proposing Research Strategy of the Year 2013 - 2016

โดย

รองศาสตราจารย์ดลพร บุญพารอด

ตุลาคม 2556

บทคัดย่อ

โครงการ การติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยอุตสาหกรรม

การท่องเที่ยวและบริการ ปี 2555

เพื่อการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัย ปี 2556 - 2559

ชื่อแผนงานวิจัย

การติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
และบริการปี 2555 เพื่อการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัย ปี 2556-2559

ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์ดลพร บุญพารอด

ปีที่ทำวิจัย

พ.ศ.2555

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ติดตามการดำเนินงานโครงการวิจัยด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ประจำปี พ.ศ. 2555 2) ประเมินผลโครงการวิจัยด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก วช. ประจำปี พ.ศ. 2555 3) จัดทำสื่อเผยแพร่เกี่ยวกับการวิจัยด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว 4) วิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัยด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก วช. ประจำปี พ.ศ. 2555 5) เสนอแนะแนวทางในการสนับสนุนทุนวิจัยด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวประจำปีงบประมาณ 2556 และ 6) จัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว พ.ศ. 2556 - 2559 ซึ่งแผนงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย 2 โครงการย่อย คือ 1) การติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ปี 2555 และ 2) การวิเคราะห์และสังเคราะห์งานวิจัยโครงการวิจัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการปี 2555 เพื่อการจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัยปี 2556-2559

โครงการวิจัยย่อยที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสอบถามและแบบประเมินเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย จำนวน 39 คน หัวหน้าโครงการวิจัยย่อย 39 แผนงาน จำนวน 154 คน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการที่เข้าร่วมการประชุมนำเสนอแผนงานการวิจัยติดตามและประเมินผลโครงการ วิจัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ปี 2555 จำนวน 1,950 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ร่วมกับการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

โครงการวิจัยย่อยที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบวิเคราะห์เชิงปริมาณ และแบบวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เป็นเครื่องมือในการวิจัย แหล่งข้อมูลที่ศึกษา ได้แก่ งานวิจัยกลุ่มบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่ได้รับทุนในปี 2555 จำนวน 38 แผนงาน 112 โครงการย่อย โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัย คณะผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์และนำเสนอผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา รวมทั้งการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และทำการสังเคราะห์ตามประเด็นปัญหาที่กำหนดไว้

ผลโครงการวิจัยย่อยที่ 1 พบว่า เมื่อโครงการสิ้นสุด 12 เดือน มีแผนงานที่สมบูรณ์ 34 แผนงาน ในขณะที่ 5 แผนงานควรปรับปรุงแก้ไข ผลการประเมินรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์พบว่า งานวิจัยอยู่ในระดับดีมาก 7 แผนงาน ระดับดี 21 แผนงาน ระดับปานกลาง/พอใช้ 8 แผนงาน และต้องปรับปรุง 3 แผนงาน

การจัดทำสื่อวีดิทัศน์เผยแพร่เกี่ยวกับเรื่องผลสัมฤทธิ์การวิจัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ปี 2555 ดำเนินการได้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด โดยการจ้างบริษัทเอกชนเป็นผู้ผลิต และได้นำออกเผยแพร่ในงานมหกรรมการวิจัยแห่งชาติ 2556 (Thailand Research Expo 2013) วันที่ 24 สิงหาคม 2556

ผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากโครงการวิจัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ปี 2555 มีหลายประการ เช่น ได้ผลผลิตที่สนับสนุนยุทธศาสตร์การวิจัยการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2554-2555) ได้แผนงานวิจัยที่โดดเด่น เป็นประโยชน์ และสร้างสรรค์ต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ ซึ่งได้รับเชิญให้นำเสนอในการประชุม เวที สกว. (TRF Forum) 15 แผนงาน ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และด้านการสนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยว แผนงานวิจัยต่างๆ มีประโยชน์อย่างมากต่อด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และมีความเป็นไปได้อย่างมากที่ชุมชน และผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจะนำไปใช้ประโยชน์

ผลโครงการวิจัยย่อยที่ 2 พบว่า มีงานวิจัยที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์การวิจัยการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559 ยุทธศาสตร์ที่ 1 เร่งส่งเสริมการวิจัยวาระแห่งชาติการท่องเที่ยว จำนวน 31 แผนงาน 89 โครงการย่อย สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 สนับสนุนการวิจัยในพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวและพื้นที่เชื่อมโยงจำนวน 7 แผนงาน 23 โครงการย่อย ความเชื่อมโยงของงานวิจัยที่ได้รับทุนฯ กับการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวมีความเชื่อมโยงกัน 4 ด้านด้วยกันคือ 1) ความเชื่อมโยงกับนักท่องเที่ยว 2) ความเชื่อมโยงที่มีต่อการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว 3) ความเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการธุรกิจใ่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว 4) ความเชื่อมโยงด้านองค์ประกอบสนับสนุน

พบว่า องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยที่ได้รับทุนฯ กับการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโดยการสังเคราะห์ได้จำแนกองค์ความรู้ออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว และด้านการจัดการการท่องเที่ยว ส่วนผลกระทบที่ได้รับจากงานวิจัย พบว่า แผนงานที่ศึกษานั้น เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สาเหตุที่ผลกระทบทางเศรษฐกิจมีมากที่สุด เนื่องจากแผนงานทั้งหมดเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว ซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยตรง

ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการสนับสนุนทุนวิจัยและการพัฒนาโจทย์วิจัยด้านอุตสาหกรรม
การท่องเที่ยวและบริการ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) การวิจัยเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยว 2) การวิจัยเพื่อการพัฒนาและปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ เพื่อการพัฒนาและปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการให้เกิดความสมดุล 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ความปลอดภัย และปัจจัยสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 4) การวิจัยเพื่อส่งเสริมการรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

คำสำคัญ การติดตามและประเมินผล อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ การวิเคราะห์และสังเคราะห์-งานวิจัย การจัดทำยุทธศาสตร์การวิจัย

Abstract

Title: Monitoring and Evaluating Tourism and Service Industry Research Projects, of 2012 Fiscal for Proposing Research Strategy of the Year 2013 – 2016

Researcher: Dollaporn Boonpharod, Associate Professor

Fiscal Year: 2012

This research aimed to 1) monitoring the research project on tourism administration and management that was funded by The National Research Council of Thailand (NRCT), year 2012 2) evaluating the research project on tourism administration and management funded by NRCT, year 2012 3) producing medias of the research project on tourism administration and management 4) analyzing and synthesizing the research project on tourism administration and management funded by NRCT, year 2012 5) recommending future studies on the year 2013 research budget and 6) creating the strategies in tourism administration and management research year 2013 – 2016. This research project consists of two sub-projects as follows: 1) monitoring and evaluating tourism and service industry research project 2012 2) analyzing and synthesizing tourism and service industry research projects, of the fiscal year 2012 in order to propose research strategy of the year 2013 – 2016.

The first sub-project is the combination of quantitative research and the qualitative methods. The questionnaire and the evaluation form were used for data collection. The data was analyzed by using statistical software packages. The samples consisted of 39 directors of the research plans, 154 heads of the research projects from 39 projects, and 1,950 stakeholders attending the Monitoring and Evaluating Tourism and Service Industry Research Project 2012 Conference. The samples were selected by using the purposive sampling method. The descriptive statistics – frequency, percentage, arithmetic mean and content analysis were applied for data analysis.

The second sub-project is the research that applied both quantitative and qualitative methods. The data resources for this study were from the work results of the research on tourism management funded in 2012. There were overall 38 projects (112 sub-projects) in the prior research. From these data, the researcher has analyzed, presented with descriptive statistics and content analysis, and synthesized in accordance with the context of the research problems.

The results of monitoring the first projects after 12 months showed that there were 34 research plans followed the research proposals while 5 research plans with some amendments. The evaluation of the research projects showed that there were 7 research plans which completed at the very good level, 21 research plans which completed at the good level, 8 plans which completed at the moderate level, and 3 research plans which should be improved.

The videos promoting the achievement of the Monitoring and Evaluating Tourism and Service Industry Research Project 2012 were finished on time by outsourcing the private company. They were presented in the Thailand Research Expo 2013 on the 24th August 2013.

The achievements of the Monitoring and Evaluating Tourism and Service Industry Research Project 2012 were the outcome which supported the First National Research Strategy (2011-2012); the 15 excellent research plans which provided the benefit and creation of tourism and service industry and were presented in the TRF Forum; and the recommendation of tourism industry development policy including the support of tourism industry. Many research plans were beneficial to the economic, social and environmental issues. The results could be implemented to the government, private sectors, communities and tour operators.

The results of the second sub-project research were as follows: 1) the first strategy enhanced the National Policy on Tourism Research (2012 – 2016 B.E.) – the policy which promotes the enhancement of the national tourism research agenda, consisting of 31 projects (89 sub-projects), and in consensus with the second strategy which promotes researches in potential sites for tourism, consisting of 7 projects (23 sub-projects); 2) the correlation between the prior research funded in 2012 with the development of the tourism industry was found to be significant in 4 areas – tourists, tourism resources, tourism entrepreneurs and infrastructure and the supporting factors in tourism. Two bodies of knowledge were discovered: tourism resources and tourism management. As for the impact assessment, economics was found to have the greatest impact on income growth.

This research proposed that the four following future researches should be funded: 1) a research which helps develop the laws and regulations on tourism management, to make the management of tourism industry more efficient; 2) a research on developing an efficient market structure for tourism industry; 3) a research on developing an infrastructure, safety and other supporting factors in the tourism industry; and 4) a research which helps preserve the national resources and environment.

Keywords: Monitoring and Evaluating, Tourism and Service Industry, Analyze and Synthesize the Research, National Policy on Tourist Research